



ПЕСМЕ ЖИВОТА

Наслов ове књиге је варљив, барем делимично. Ако је симболични број из његовог првог дела бременит асоцијацијама, што личним што књижевно-религијским – на песникове године у време настанка рукописа, на Христове године, на број певања трију књига Дантеове *Комедије* – његов други део наговештава једну суморну или, у најмању руку, елегичну визију која нас вреба између корица. То очекивање, међутим, бива срећно изневерено. Матићеве песме, мада исписане – нећу рећи испеване – у једном стишаном, дискретно меланхоличном тону, ипак су песме живота. То није живот блештавила и изобилја, то је живот међу зидовима самачких соба, новобеоградских блокова и периферијских хостела, живот младости која тражи своје место под сунцем, али у немилосном времену новца, несклоном поезији и песницима. Па ипак тај живот буја, макар и стидљиво, као травка у напрслинама асфалта. Љубав је, разуме се, ту, без ње нема живота, али то није љубав великих страсти, заноса и суза. И љубав је код Матића тиха. Ако се и појаве љубавници „препланулих лица и складно грађених тела“, то нису лица и тела песничког ја и његове драге, то је пар који они посматрају са прозора хотелске собе.

Да, Матић је посматрач, али је још више путник и, изнад свега, читалац. Путовање и читање су алфа и омега његовог бивствовања, и та два искуства стопљена су у његовим песмама до неразазнатљивости. Његово лирско ја наднето је над старогрчком граматиком у жељи да Хомера прочита у оригиналу, оно на постељу леже као „на мирну површину мора“. Оно одисејски лута Медитераном, од „Трећег трга“ до Сардиније, где „лето враћа звонке гласове / студената у матерњи језик“. Језик, речи, елементарно градиво песништва сабијено је у кратке, непретенциозне стихове, у поетику тананих вибрација једног Рилкеа, Кавафија или Песое.

Именује он још неке од својих водича у лутањима по океанима песништва. Понекад, њихови савети могу да збуне својом опречношћу: „Увек буди искрен“, захтева мачевалац и песник из 17. века Мијамото Мусаши. А наш Ливада вели: „Никада нигде никоме / ништа немој да кажеш.“ Треба се одредити или допрети до мудрости која ће у овим антиномијама препознати сагласје. Није лако песник бити. Прва збирка Дејана Матића има, несумњиво, драж младалачке искрености, чак и у времену у којем ни младост више није наивна, у којем се до резигнације све брже стиже и у којем се без ироније готово не може опстати. Жири је, својим претежнијим делом, ове године дао предност Матићевим, блејковски речено, „песмама невиности“ над „песмама искуства“ Саше Радојчића и ја, у овом свечаном тренутку, поштујући став већине, срдечно честитам нашем лауреату.